

Daniel Krzysztof Nowak

*Dominium Żmigród w świetle pierwszego katastru gruntowego Galicji, tzw. Metryki
Józefińskiej*

Przedmiotem pracy jest charakterystyka dominium Żmigród w drugiej połowie lat osiemdziesiątych XVIII wieku. Powstała ona w oparciu o metryki józefińskie wchodzących w jego skład 9 miejscowości. położonych w południowej części ówczesnego cyrkułu dukielskiego.

Pracę poprzedza wstęp, a jej zasadnicza część została podzielona na trzy rozdziały. W rozdziale pierwszym przedstawiono zarys historyczny regionu żmigrodzkiego, jego usytuowanie w podziale administracyjnym w okresie staropolskim i galicyjskim. Poruszono też aspekty związane z warunkami prowadzenia tutaj gospodarki rolnej, strukturą społeczną i etniczno-wyznaniową rozmieszczeniem ludności na tym terenie.

Rozdział drugi dotyczy głównie ziemi rozumianej jako powierzchni gruntu rolnego lub leśnego, w tym podziału każdej miejscowości na niwy i ich wielkości, areалу znajdujących się na nich parcel, ich kategorii pod względem kultur rolnych i użytkowników, do których należały, a także kwestia powierzchni gospodarstw rolnych.

Rozdział trzeci przedstawia produktywność ziemi w owym okresie, czyli sposób jej uprawy, uzyskiwane płody rolne w postaci zboża i siana a w przypadku lasów - pozyskane drewno, ich wartość w pieniądzu i wysokość zobowiązań podatkowych z tego tytułu. Jedną z najważniejszych części tego rozdziału jest podrozdział poświęcony systemom uprawy ziemi. Część tekstową zamyka zakończenie, a uzupełniają osobne aneksy.